

Politički sistem

U Švicarskoj je politička vlast podijeljena na tri nivoa: Savez, kantoni (države članice) i opštine. Švicarčinje i Švicarci mogu glasati o političkim temama.

Švicarska Savez

Švicarska savezna država postoji od 1848. godine. Glavni grad je Bern. U Švicarskoj ne postoji jedinstvena etnija, jedinstveni jezik ili religija. Različite kulture su se ujedinile na dobrovoljnoj bazi. Zbog toga se govori o "voljom utemeljenoj naciji" (Willensnation).

Federalizam

26 kantona i preko 2000 opština u Švicarskoj su politički vrlo samostalne, govori se o "federalizmu". Svaki kanton i svaka opština ima vlastitu državnu strukturu. Kanton Basel-Stadt ima vlastiti ustav i vladu, parlament i sudove. Opštine i kantoni su nadležni za vrlo mnogo državnih zadataka. Zato je na primjer školski sistem od kantona do kantona različito reguliran. Savezni zakoni važe za cijelu Švicarsku. Kantoni imaju pored toga i svoje zakone koji važe samo na području određenog kantona. I opštine mogu donositi svoja pravila. Kantoni, opštine i Savez naplaćuju poreze, da bi mogli obavljati povjerene im zadatke.

Podjela vlasti

Politička moć ne treba biti koncentrirana na mali broj osoba ili organa. Zato je državna vlast u Švicarskoj i u kantonima podijeljena na tri neovisne vlasti: zakonodavna vlast (legislativa), izvršna vlast (egzekutiva) i sudska vlast (judikativa). U Kantonu Basel-Stadt ove zadatke preuzimaju sljedeći organi:

- Zakonodavna vlast: Veliko vijeće (Grosser Rat) (100 članova, narod ih bira direktnim glasanjem svake četiri godine)
- Izvršna vlast: Vlada (Regierungsrat) (7 članova, narod ih bira direktnim glasanjem svake četiri godine)
- Sudska vlast: Razni sudovi (Gerichte) na kantonalnom nivou

U Kantonu Basel-Grad postoji jedna posebnost. Parlament, Vlada i sudovi Kantona Basel-Grad su istovremeno nadležni za gradsku opštinu Basel. Obje opštine Riehen i Bettingen imaju jednu zakonodavnu vlast (Vijeće stanovnika, Einwohnerrat) i jednu izvršnu vlast (Opštinsko vijeće, Gemeinderat).

Na saveznom nivou se zakonodavna vlast sastoji od dva vijeća: Nacionalnog i Kantonalnog vijeća (National- und Ständerat). Savezna vlada koja ima 7 članova zove se Savezno vijeće (Bundesrat). Na nacionalnom nivou postoje takođe različiti sudovi. Odluke kantonalnih sudova se mogu na primjer prosljeđivati Vrhovnom sudu (Bundesgericht) kao najvišoj instanci.

Demokratska prava

Švicarke i Švicarci imaju glasačko i biračko pravo. Oni biraju političke organe na saveznom nivou, kao i u svojoj opštini i u svom kantonu. Mogu se i sami kandidirati na izborima. Postoje osim toga referendum i o političkim pitanjima. Građanke i građani ovdje mogu odlučivati u opštini, u kantonu i na saveznom nivou (direktna demokratija). Građanke i građani mogu takođe dati na glasanje vlastite prijedloge. U tom cilju moraju pokrenuti narodnu inicijativu. Stranke i stranci koji žive u Kantonu Basel-Stadt nemaju pravo da glasaju i biraju. Oni međutim mogu uputiti peticiju organima ukoliko imaju političke prijedloge. Osim toga se mogu angažirati u komisijama, interesnim udruženjima ili klubovima.

Osnovna prava

U Saveznom ustavu (Bundesverfassung) se nalaze najviši pravni principi u Švicarskoj. Važan dio Saveznog Ustava čine osnovna ljudska prava koja su zasnovana na Evropskoj konvenciji o ljudskim pravima (EMRK). Ova prava štite ljudsko postojanje, na primjer pravo na život ili pravo na pomoć u teškim situacijama. Ona štite pojedince od državnog nasilja ili pojedine grupe u odnosu na većinu. Ona treba da garantiraju da niko ne diskriminira druge ljude zbog njihovog porijekla, rase, religije, njihovog pola ili njihove seksualne orijentacije. Ljudi koji su rasno diskriminirani mogu u Kantonu Basel-Stadt dobiti besplatnu podršku i savjete. U Švicarskoj vlada sloboda vjeroispovijesti, sloboda mišljenje i sloboda štampe.

Više informacija (linkovi, adrese, brošure, informacioni listovi)

www.hallo-baselstadt.ch/hr/kanton-basel-stadt/politiki-siste